

La televisió digital i la protecció del pluralisme: desafiaments i oportunitats

Carles Llorens-Maluquer

Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat (UAB)

La comunicació examina com la *guerra digital* ha reobert l'inesgotable debat sobre el pluralisme. Més enllà de l'ús partidista del concepte, les dues grans qüestions que afecten la televisió digital amb referència al pluralisme són: primer, l'impacte de les aliances i fusions de la televisió digital sobre la pluralitat de l'oferta mediàtica; i, segon, el control sobre canals i programes que pot exercir el propietari de la plataforma digital, l'anomenada barrera d'entrada dels continguts (*upper gateway*).

A més, s'analitzen, des del punt de vista del seu impacte sobre el pluralisme, els potencials colls d'ampolla de la televisió digital: els sistemes d'accés condicional (*simulcrypt-multicrypt*), els sistemes de control dels subscritors i les guies electròniques de programes.

L'estudi ponderat del sector mostra que el pluralisme pot ser protegit en gran part amb una adequada aplicació de la política de la competència. A més, si es vol fomentar-ho, s'analitzen diverses solucions legals aplicades en altres països que podrien servir en el cas espanyol.

La nova ordenació mediàtica apareguda amb el desenvolupament de les xarxes de comunicació

Guillermo López

Departament de Teoria dels Llenguatges (Universitat de València)

Podem considerar, en un principi, que la característica més important de la xarxa Internet no és tant la seva pretesa especificitat, el seu valor com una nova àgora pública, sinó el seu caràcter integrador del sistema mediàtic vigent fins a la seva aparició. Internet no és un mitjà de comunicació convencional, sinó que podríem catalogar-la com un sistema virtual que intenta simular el sistema social, integrant tots els productes culturals i informatius que el sistema ofereix en un entorn informàtic al qual, suposadament, tots poden accedir.

Les preguntes a les quals intentarem respondre en aquesta proposta de comunicació són variades: quines possibilitats reals ofereix Internet com a assortidor de productes culturals?; fins on pot arribar la transformació dels mitjans tradicionals amb la seva incorporació a la xarxa?; però, sobretot, com es configura el nou entorn mediàtic amb la incorporació d'aquests mitjans convencionals?

Internet engloba les principals ràdios, televisions i diaris del món i ens permet accedir gratuïtament a la informació que, d'una altra manera, haurí-

em de pagar. Suposa, això, la inevitable desaparició dels mitjans convencionals? Aquestes són les preguntes que ens plantejem i que, modestament, intentarem respondre en la comunicació.

Aprentatges cooperatius a l'aula virtual

José Ignacio Lorente

Departamento de Comunicación Audiovisual y Publicidad (Universidad del País Vasco –Euskal Herriko Unibertsitatea)

La comunicació en l'era digital suscita grans expectatives lligades a la potencialitat dels nous recursos tecnològics, però també urgents qüestions relatives a la seva repercussió en els modes de vida i organització social.

L'educació, en tant que àmbit privilegiat de comunicació i socialització, no es mostra aliena a tals interrogants, especialment a aquelles transformacions de calat teòric assenyalades per diversos autors (Bettetini, Landow, Fabbri) com a determinants de la relació de l'home amb el món i que enfocquen els nous imaginaris sobre els quals operen els discursos tecnològics, el mode en què la societat tecnològica es mostra com un desenvolupament integrador i coherent, com un entorn no contradictori. La problemàtica de la representació, dels intercanvis comunicatius, de l'accés cognoscitiu al món, planteja interrogants que la reflexió educativa ha d'abordar.

Ikusgela (Aula Visual) és un projecte d'investigació educativa fruit d'un conveni de col·laboració entre el Departamento de Educación del govern basc, l'ens basc de ràdio i televisió EITB i el Departamento de Comunicación Audiovisual y Publicidad de la Facultad de Ciencias Sociales y de la Comunicación de la Universidad del País Vasco.

L'objectiu del projecte comprèn la integració de les noves tecnologies de la comunicació audiovisual en el currículum escolar, en tant que fenòmens culturals i recursos oberts a l'experimentació de noves estratègies d'ensenyament/aprenentatge. L'aprenentatge significatiu orientat per un principi d'indagació dels objectes-saber, dirigit pel mateix alumne en el context cooperatiu d'una comunitat d'interessos, junt amb la manipulació i interpretació d'una àmplia gamma de textos audiovisuals, constitueixen l'objecte d'aquesta investigació. El sentit que anima l'experimentació dels nous entorns virtuals d'aprenentatge proposa, com a objecte de discussió, els models narratius tradicionals practicats a l'aula, derivats de la lògica de la instrucció i d'uns processos comunicatius entesos com a mers transvasaments d'informació. Els nous suports multimèdia i els entorns en xarxa propicien experiències educatives autodirigides basades en la participació en objectius comuns d'aprenentatge que, a més, transcendeixen les determinacions derivades dels espais institucionals assignats a la interacció educativa.

El projecte Ikusgela s'ha concretat en la realització d'un programa televi-